దారుకావనం

అందరు ఆహితాగ్నులూ, తలో పుడిసెడు తీర్థం యిస్తే - అది పుచ్చుకుని, - బాధలేకుండా భగవాన్లు, - గుర్రా లెక్కివస్తున్నానని ఆకాశంలో ఒక పక్క పొడిచాడు-

వాడికన్న ఎంతకుముందో, వీడు వచ్చేశాడు —

ఊరికి ఎండెక్కింది - ఆకలి ఎక్కింది-నీలాటి రేవులో, ఏదో ఒకటో అరో, - నిండుకుండ తొణికే ఓపిక లేక అలా నిల్చిపోయిఉంది-

రేవు దిగాలుపడి ఉంటే, - పాపం కదా అనుకుని, - వీడు దాహం తాగుదామని, నీటి చాలుకు వంగాడు, నీడలు పైనేసి లాక్కున్నాయి - బుజ్జగించినట్టు, - లేత చెక్కిలిమీద, చేసే మారాము ముద్దొచ్చి అలా పుణికినట్టు, - నీటిపాయను

అనేసి, ముందుకు అడుగువేశాడు – తామర తంపర పెనవేసు కుంది – పట్టుచిక్కక జారిపోయింది – ఉసూరుమంటూ కుప్ప కూలిపోయింది –

వీడు, – నడిబొడ్డుమీద, అంగులు, లెక్క పెట్టు కుంటున్నాడు :

'ఒరేయ్ ! – అబ్బీ !

'ఏయ్!- నిన్నేరా ?

'ఇందరా, కానీ !

–వినిపించుకుంటూ నవ్వుకుంటూ చక్కా పోతు న్నాడు: పోగా పోగా, ఏ ధర్మతల్లో, గుమ్మంలోకి వచ్చి, ఆగమని కేకేసింది: పట్టెడుపిడచ పడేస్తాను ఉండమంది :

'వద్దులే తల్లీ!-' అన్నాడు!-

'ఏం, అదేం పోయేకాలంరా నీకు?' అని గద్దింపుగా ముందుకు వచ్చింది:

'నిలు,- అక్కడే నిలు అంట !'

వీడు,- పోనీ- పాపంగా, నిలవబడి పోయినాడు- ఆ యిల్లాలు,- వీడిని పట్టుకుని, అటు ఏడు తరాలూ, ఇటు ఏడు తరాలూ,- పనికిమాలినవాళ్ల కోవను అంతా తూర్పార పట్టింది- వీడికి,- ఎండ కన్నెరుగని ఆ తల్లి, కడుపులో చల్లంతా, అల్లా గలబరించుకుంటూందేమా అని, తగని జాలివేస్తూంది: ఆ వగర్పూ, ఆ తామసం చూసినకొద్దీ, నవ్వు ముంచెత్తు కొస్తూంది !

నాళ్ల నడుమేమో,- నలుగురు ఇల్లాళ్లూ,-చోద్యం చూడటానికి అక్కడ పోగైనారు: ఎందుకు అలా తిట్టిపోస్తున్నావ్,- మిట్టమధ్యాహ్నంపూట, అని ఒక్కరూ అడిగిన పాపాన పోలేదు: ఆ ముష్టి వెధవ ఏమన్నాడు,- ఏంచేశాడు?- అని అందరీ ఆదుర్దా:

ఆవిడ - ప్రజల్లో పడ్డతరువాత,- రొప్పూ రవంత సంబాళించుకుని,- మాటకుమాట పేనుతూ, వీడిమీద సవాలక్ష పితూరీ పెంచింది: వీడి పొగరుమోతుతన మేమిటో- అంతు కనుక్కోవలసిందే అంది: ఇందుకనే, వీళ్లిలా మలమల మాడిపోవటం, అని శాపంగా అంది:

అందరూ, నిజమే అన్నారు-! అందులో ఓ తల్లి,- 'ఏంరా, పిలిచి బిచ్చంపెడతా నంటే,- వద్దనడు నీకు యిదేం తెగులురా?'- అంది-

'ఏం చెయ్యను,- మాయమ్మా!- ఆకలి కాలేదు!' అని అపరాధం చేసిన గొంతుతో అన్నాడు,- నవ్వుతో ఉక్కిరిబిక్కిరౌతూ!-

'కాక ? - ఇదేమిటే అమ్మాయ్, - ఈ విడ్డూరమేమిటే ? ఏటికేడాదీ ఎండే వెధవకు, ఆకలి లేకపోవడమేమిటే ?-' ఆ తల్లి ఆశ్చర్యానికి అంతు లేదు : పక్కనున్న పడుచును పట్టుకుని, - 'ఇదేమిటే ! - ఆఁ!-ఇదేం చోద్యమే!' అని జబ్బలు గుంజుతూంది : నలుగురు అమ్మలక్కలూ, - ముక్కుమీద వ్రేలు వేసుకున్నట్టు అయిపోయినారు : వీడు అంత నిర్లక్ష్యంగా, పోవడం, మాటకు మాట అనకుండా, -

అడిగినదానికి కావలసిన సమాధానం చెప్పకుండా - వీడూ, ఓ మామూలు మనిషల్లే, రెండుకాళ్లతోనూ నడిచిపోవడం,- ఆ ధర్మతల్లికి నలుగురిలోనూ మరీ చచ్చిన చావైంది:—

'పోనీలేవే ! - ఇందుకే వీళ్లకు పుట్టగతు లుండవ్ !-' అంటూ, అందరూ సముదాయించి, - పుట్టెడు దుఃఖంలో ఉన్నట్టు ఆ యిల్లాలు, ఆపసోపాలు పడుతుండగా,- యింట్లోకి నడిపించుకు పోగలిగారు :

-వీడు అదేపోతగా, పోతూనే ఉన్నాడు : దోవలో గుడియేదో ఎదురుగుండా వచ్చింది : లంకంత ముఖద్వారం ఆగమని బ్రతిమాలినట్లు ... నిపించి, - ఆగుదా మనుకున్నాడు: అనుకోకుండానే అడుగు ముందుకు వేశాడు: పోనీగదా అని ఆగాడు : వెళ్లేవాళ్లందరూ లోపలికి, అతిమడిగా, ... వుగా, అడుగులు వేస్తున్నారు : బయటికివచ్చే, ... అసుకుసురై పోయి, - కరిమింగిన వెలగపళ్ల... బోలుగా బయటపడుతూంది :

ఎవరో పొరుగూరునుంచి, ఆ ... ఆసామి, - ఆగి, చెప్పులు విడిచి, చేతు... లెంపలు వేసుకుని, గోపురంవైపు ... ఏదో గొణుక్కుని, - వీడిని. యి... ఇమూల ?' అని అడిగాడు :

'ఏముందీ, మామూ...

'అంటే !'

'అంతే !- పాపంచేసిన వాళ్లందరూ లోనకెళ్లి మస్త రేయించుకు వస్తున్నారు !-'

ఆసామి, ఉలిక్కిపడినట్టు 'ఆఁ !' అని బెదిరి, - 'కళ్లు పోతాయిరా, వెఱ్రోడా !' అని నయానే చెప్పాడు :

'కళ్లుపోతే, - చెవులు లేవూ ?' అంటూ వీడి ప్రశ్న-

'వెఱ్రి వెధవకు - వేదాంతం !' అంటూ ఆసామి రుంజుకుంటూ సాగిపోయినాడు, భయం - భయంగా నవ్వుకుంటూ,

—వీడు యింకా సాగిపోతూనేవున్నాడు - పోయిపోయి, కొంతదూరాన ఊరు ఆగిపోయింది : అవతల అదేదో, - మఱ్ఱిలాటి రావిచెట్టు - చెట్టుకు పసుపూబొట్లూ, - క్రిందంతా పొంగిలిరాళ్లూ,- పాలచారికలూ, -

ఎవరో ఓ పేరంటాలు పాలు పొంగించుతూంది-పొంగి పొర్లిపోయినప్పుడల్లా,-చేయెత్తి దణ్ణంపెడుతూంది: కొమ్మల్లో బ్రహ్మరాక్షసులల్లే పాత పక్షులన్నీ విలవిల లాడుతున్నాయ్. ఓ ముసలమ్మా ఓ పసిపిల్లా,- కాకాయ్‌లని తోలుతూ అష్ ఉష్ అంటున్నారు: ఇంకో బొడ్డు ఊడనివాడు,- కుక్కా- నక్కా ముందుకుదూకి కలియబడకుండా,-అమ్మ అండచూసుకుంటూ, కాపలా కాస్తున్నాడు :

ముసలమ్మ, వీడివంక అదోచూపు చూసింది - మనవడు, చేతిలోవున్న పుల్ల, నేలకు వాలుగా దిగేసి,- [illegible]లుకట్టుకు, దానిమీద మోపుగా అని, ఆకలంత ధీమాగా [illegible]లాడాడు.

వీడు, చూసీ చూడనట్టు అదంతా దాటిపోయినాడు. దోవకు అడ్డంగా రాతిమీద రాయి కూర్చుంది. దోవ, తలవంచుకుని తప్పుకు పోయింది - తన దోవను.

వీడు, దానిమీద కూర్చున్నాడు : రాయి, దాచుకున్న ఎత్తుపల్లాలు సర్దుకుంది.

కుక్క ఒక్కొక్క టే, అడుగు వెనక్కు వేస్తూ, ఆగి, పంజా ముందుకు ఆవలింతగా జాపుతూ, ఇక్కడకు జేరుకుంది- అన్నీ, ఎటూచూడటం మానేసినాయ్.

చిన్నవాడు, కవ్వింపు దిగజారిపోగానే, రోషంగా మంకుతనంగా, - 'అమ్మా!' అన్నాడు :

పొంగించే యిల్లాలు, బద్ధకంగా ఇటు చూసింది : చిన్నవాడిచూపు అందుకోని, వీడివంక చూసింది : అంది నంత మేరా కలియజూసి, మళ్లీ తిరుగుముఖంగా, వీడినే చూసింది : రెప్పవాలేలోగా,- ఎంతోసేపు చూసినట్టు చూసింది - పొలిమేరలో కాపు వేసిన బసవన్నను చూసి,- అయిన ఇంటి లేగలాగా, మెడ-బెదురుగా,- మళ్ళీ అటు తిరిగింది-

ఆ బెదురు, ముసలమ్మ అందుకుంది - కనుచూపుమేర ఎక్కడా, మరో మనిషి తోడు లేనట్టు కనిపెట్టింది- 'అయినంత వరకూ చాలు,- దించి, చేయి చూపించి, ఇక తెములు-'అని ఊదర పెట్టింది, కోడలిని.

అందరూ, కదిలారు : ముందు చిన్నవాడూ, వాడికి వత్తాసుగా,అవ్వ-ఆ అడుగుల్లోఅడుగు వేసుకుంటూ, రాక్షసుణ్ణి

కవ్వించే మోహిని భంగిమంలో, పాయసం దుత్తపట్టుకుని, కోడలూ -

వాళ్లూ యీ వేపే రావాలి, - రాచుకుంటూపోవాలి - మరో దోవలేదు -

కుక్కలు, ఆశగా తోకలు ఆడిస్తున్నాయి - దగ్గరకు వస్తూన్నకొద్దీ - వీడు, కూర్చున్నచోటే ఒళ్లు విరుచుకున్నాడు:

అవ్వా చిన్నవాడూ, దారి దిగి నడిచారు _ కోడలు అడుగు యింకా, దోవలోనే ఉంది.

వీడు ఒళ్లు ఝుళిపించాడు: అవ్వ అమ్మయ్యో అన్నట్లు, చిన్నవాడిని తనచాటుకు యీడ్చుకుంది: వీడు కూర్చున్న పాళానే లేచాడు: కోడలు, ఎక్కిళ్లు మింగినట్టు నిలువు నిలువూ ఒక్కసారి గళబరించుకుని, - దుత్త జారవిడిచింది - కళ్ళు చేరెడు చేసుకుని ఒలికిపోయిన పట్టంతా చూస్తూ, - అడుగు వెనుకకు వేసి, - అత్తమొగం చూసి, - ఏడుపు సాగించింది - కుక్కలన్నీ అంతమేరా కమ్ముకున్నాయ్ -

వీడు, నవ్వుకుంటూ పోతున్నాడు - కోడలు, శ్రుతి హెచ్చించింది -

కోపం తెప్పించుకు ఆగాడు: కొరడా ఝుళుక్ మన్నట్టు అటు తిరిగాడు.

'ఏమే కూతురా !- ఆరగింపైందని ఏడుపా ?- సంగీతం పాడు, - దేవుడు దిగివస్తాడు -?' అని నవ్వాడు: కోడలు, మూతిముడుచుకుని, దెబ్బతిన్నట్టు కూలబడ్డది -

'వదినోయ్!'- అవ్వను, కసిరినట్టు కూకవేశాడు. ఎక్కడైతే నా భక్తులు సంగీతం పాడుతారో,- అక్కడ మనం ఎప్పుడూ ప్రత్యక్షం-' అని పాటపాడినట్టు అన్నాడు- గాలిబుడగల మీాద అడుగులు వేస్తున్నట్టు,- జువ్వన సాగుతున్నాడు-

చేలుదాటి, ఇంకోవూరు వచ్చింది- ఊరులోకి అడుగు పెట్టనీకుండా, తోట అడ్డం వచ్చింది- తోటకోసం, పువ్వులు,- పువ్వులకోసం పిల్లలు-

పూలన్నీ పైటలనిండా దోచుకు తెచ్చి,- ఆ ఒక్కతే పిల్లసరసను రాసులు పోస్తున్నారు: ఆ పిల్ల,- వాటిమీాద, ఆనీ ఆననట్టు,- వ్రేళ్లుమోపి,- వీణ మీాటినట్టు పుణుకుతూ, మనసు ఎక్కడో పెట్టుకు కూర్చుంది-

'నీవు ఏరాజు కూతురివె కొమ్మా!

నీ పేరేమిటే ముద్దుగుమ్మ!'

తత్వం పాడినట్టు, వీడు, విరగబడి పాడుతున్నాడు- పిల్ల, విని, గరిపాడిచింది:

'ఎగనేసుకుపోయే రాజుకొడుకు- వేటాడుతూ ఇటు రాలేదా?-'

నవ్వుతూ ఒక్క అడుగు ముందుకు వేశాడు-వీడు. చిన్నది, యేడువారాల సొమ్ముల బరువుతో- పంచకల్యాణి మీాదికి లంఘించే ఒడుపుతో కూర్చుంది- 'వీడివంక చూసీ చూడని శీవితో, ఆస్థానకవిని పరకాయించినట్టు,- తల ఊపుకుంటూ తనలోతాను, కుమిలి- నవ్వుకుంటూంది-

'జయము జయము- మహారాణి !'

చిన్నది- అదేమన్నట్టు ఉలికిపడ్డది-

వీడు, మరో అడుగు ముందుకు వేసినట్టు,- గొంతు చేరువకు తెచ్చి,- దేవరహస్యంగా,- పెదవులు కదిలించకుండానే,- కాగలకార్యం,- చూపు మెలపులో వివరించాడు-

'ఎంతకాలం ఉంటాడు,- ముసలిరాజు !-

'యుద్ధాల్లో సాయంకావాలని, ఇంద్రుడు రథం పంపిస్తాడు- మాతలి తోలుకుపోతాడు-

'ఆ క్షణం నుంచి, మీ నాధుడే ప్రజలకు దిక్కు-

'ఓపలేని మహారాణి,- కిరీటం మోయలేనే అంటుంది- దాసదాసీ జనంబులు వల్లకాదు తల్లీ అంటారు-అంటూఅంటూ ఉండగానే,- వంశాంకురం-కేరుమంటుంది-

'మీ భరతుణ్ణి, నేను ఎత్తుకు ముద్దుచేస్తా !- బాణం గురి తప్పనీయనమ్మా!-'

-చిన్నది, చంద్రకాంత ప్రతిమ అయిపోయింది - సంతోషం ఓడిపోతూన్నది-

మల్లీ పువ్వులు చేరుకుంటున్నాయ్, రాసిదగ్గరకు - అల్లంతదూరంలోనే పిల్లలనందరినీ ఆపేశాడు,-వీడు,: వాళ్ళకు వీడి వాలకం చూసినా,- భయంవేసినట్టులేదు - రెక్కలు కట్టుకుని, ఏదో పక్షి, తూలుకుంటూ నడచిపోతున్నదని,- అంత వింతగానూ చూస్తున్నారు-

'కన్నె కుమారికి-కలలు నిండాయోయ్!-' ముందుకు

దూకినట్టు అన్నాడు- అందరికీ చక్కిలిగింతలుగా నవ్వాడు-నవ్వుల్లే పోతున్నాడు-

'ఎవడే - వీడు?'

ఓ చిన్నది త్రుళ్ళిపడ్డట్టు,-ఎన్ని జన్మల వెనకాలనుంచో అడిగినట్టు,- తనలో తాను అనుకుంది-అన్ని చూపులూ, అదే మాట పనవి-పనవి, వెంటాడినవి -

వీడి కూనిరాగం,- పాట ధోరణిలోకి వచ్చింది___ 'మల్లెపంది రదిగో-ఇదిగో-' పాట ముందరికి సాగుతూంది - వీడి అడుగు, వెనుకకు పడుతూంది-పడి, పడి, పిల్లకు కూత వేటుగా, ఆగింది-కమ్మీచ్చు ఝుళుక్ మన్నట్టు ఎదురు మొగమైనాడు-

'సుందరి!- మాధవు డల్లడుగో-' మాధవుడు, ఎన్ని హావభావాల హొయల యేదీ,- ఆ భంగిమాలన్నీ,- చూపుడు వ్రేలితో,- శూన్యంలో, బొమ్మలు వేస్తున్నాడు - పిల్లలు, వలబడ్డ జక్క వలల్లే-చిక్కిరిసి, కదలకుండా విలవిల్లాడుతున్నారు- పుస్తకం తాప్పునమూసేసినట్టు బొమ్మలు తిప్పడంమానేశాడు-పాఠం అర్థం అయిందా-అన్నట్టు పరకాయించి చూశాడు-పిల్లలకళ్లు-పై పాఠాలు గడ-గడా వప్పగించేస్తున్నాయ్-

-ముతకకంబళీమడత ఎగిరి భుజానపడ్డట్టు - ముసలిగా కుదిలించుకు పోయినాడు-మసకలో తడుముకుంటూన్నట్టు-'ఓ మల్లియలార!- మీ పొదలమాటున లేడుగదమ్మా-!' క్రియాపద, జాలిరాగంలో, అనుకుంటూ అందిన తీవల్లా కదిలించి చూస్తూ-తోట దాటాడు-పేట దాటాడు-

దోవ, దారితీస్తూంది,-అడ్డంకొట్టి, చేలగట్టుమీాదుగా పెద్దరోడ్డును అంటుకుంది -

ముందు, - పూటుగా ధాన్యపుబస్తాలు వేసుకుని భారీ ఎడ్లబండి పోతూంది - వీడు, రోడ్డుమీాద అడుగు మోపగానే-అది, ఎగిరిపడి, - బండి రెక్క-వాల్చింది: మొగ్గిన చక్రం, - పెళపెళమంది: పైపైన బస్తాలు ఒళ్లు విరుచుకున్నాయి: అడుగుపీటీని ఉన్నవి, పూర్వకాలపు ముత్తైదులల్లే, అలాగే అంటిపట్టుకుని ఉన్నవి -

ఎద్దులు, మర్యాదకోసం, బండీతోబాటు వత్తిగిలి, - యిది మనకు మామూాలే అన్నంత యాదాలాభంతో, - లేచి నిలుచున్నాయ్ -

తోలుకు వెళుతున్న ఆసామి-కూలబడి పోయినాడు - మనిషి సాయంలేనందుకు కొరకొరలాడాడు: ఎందుకు అంత ఒడ్డూ పొడుపూఉండి - చేయి అందిచ్చేందుకు లేక - అను కుంటూ,- ఓపిక ఉన్నంతవరకూ,- ఎడ్లను బాదాడు: అవి, దెబ్బలు పడుతూ,- మాారాంచేసే కుర్రకుంకను తాతగారు చూసినట్టు,- చూసి, వెన్ను అప్పగించి ఊరుకున్నాయ్ -

ఆసామికి చేతులు తప్పబడ్డాయ్ - బస్తామీాద చేయి వేసి ఊపి చూశాడు: అది పైపైన గునిసి-, మొండికేసుకు ఊరుకుంది-మళ్ళీ చెన్నాకోల అందుకుని,- ఆ జతమీాదికి దూకుదామని లేచాడు-అవి కోడెలల్లే గంతులువేస్తూ-దూర దూరంగా కాచి, కవ్విస్తూన్నాయ్ -

వీడి అడుగు,– ఆసామిదగ్గిర పడింది–వీడిని చూడగానే, వాడికి ప్రాణం లేచివచ్చింది–

'ఇదిగో అన్నా – దేవుడల్లే వచ్చావ్ !–' అంటూ, ఒక్క తలవిసురులో, తన అవస్థ, తనకు వీడు చేయవలసిన సాయం, యీావత్తూ వివరించాడు –

వీడు,– వాడిని చూడగానే, వినగానే మండి పడ్డాడు –

'నేను దేవుణ్ణికాను – దయ్యాన్ని !'

వాడు, తెల్లబోతూ–'అదేమిటి అన్నా!'అని గొణుక్కు న్నాడు –

'–దేవుడు నీ కెందుకు ఆక్కరకు వస్తాడు ? వరమిచ్చి పోతాడనుకో,– ఒరిగే దేముంది ?–'

'మనం పట్టుకుంటే – మళ్ళీ వదలడమే–?'

–వింటున్నకొద్దీ ఆసామి కళ్ళు బైర్లు కమ్మినాయ్ – ఎన్నో ఊహలున్న ఓ పొల్లు కేకవేసి,– దోవా తెన్నూ కాన కుండా,– అడ్డంపడి, ఎటో దూసుకున్నాడు.

వీడు, ఆ దోవ చెప్పినట్లు నడుస్తున్నాడు – మేసే ఎడ్ల జత,– 'శహబాస్'–గా తల ఊపింది.

'మనం ఎంతచేసినా,– వీళ్ళు యింతే–' వీడు చెప్పిన ఊసు వాటికి అర్థమై,– అవి నవ్వినాయ్ –

దోవ, ముక్కుకు సూటిగా, ఏటిఒడ్డున మర్రిక్రింద మాయమైంది –

మర్రిమీాద బ్రహ్మరాక్షసి ఉందిగనుక – అందరూ,– ఆ నీడన్నా మీాదపడకుండా పైదొలగి పోతారు –

చెట్టునీడను, దుఃబ్బుకట్టి ఉంది, పచ్చ. ఏనాటినుంచో యెండి రాలిన ఆకులు చీకిరి బాకిరిగా, చెల్లాచెదురుగా - మేటిగా పడివున్నాయి - దానిమీద, ఓ బడుగు, - సొమ్మ సిల్లినట్టు, - అడ్డదిడ్డంగా పడివుంది -

'నువ్వేనా-అవ్వా!-' ఆకూ ఆకూ ఆడినట్లు అడిగాడు-

'ఔఁ! నేనే కొడకా!' మండా - మండా రాపాడినట్టు పలికింది - పెళుక్కున లేచి కూచుంది -

'బువ్వ తిన్నట్టున్నావే!-' నవ్వాడు-

'నేను, పెట్టేదాన్నే కాని, తినేదాన్ని కాను!-పేదరాసి పెద్దమ్మను-' బొమిక-బొమికా కోపంగా ఖంగ్‌మంటూంది - వీడు మాటకు చేయి అడ్డంబెట్టి సముదాయించాడు - 'ఔను లే!'-గాగొంతు తడుముకుంటూ -

పెద్దమ్మ - తనలో తాను మరింత కస్సుమన్నది -

'ఔనేమిటి ? - కాదంటేమాత్రం - నేను నేనే! - కొమ్ములు తిరిగిన జేజెలందరూ, - రాజు వేషాల్లో ముస్తాబయి- వేటకని అదో వంకబెట్టి - సందె పడగానే నా పంచ చేరేవారు - కాదా ? -

'ఒరేయ్ అబ్బీ! ఏ రాజు కూతురినైనా-కదలేయ్ - ఎవరి చలువో కనుక్కో-'

వీడు యింకా నవ్వాడు -

'అందరూ, - ఆలయంలో కునికితే - నిన్ను నమ్ముకు వచ్చినందుకు - నన్నొక్కడినే ఉసూరు మనిపించావ్ కదా!-'

'ఏమిటీ?,–మసకతో పరకాయించింది - వెయ్యేళ్ల నాటి చూపు చూసింది –

'నువ్వా?' వీడు గునిసినట్టు నవ్వాడు –

చితుకులు తునిగినట్టు – ఆ రెండుచేతులూ - వీడి కంఠానికి అడకత్తెర వేసినాయ్ -

'పుట్టని బిడ్డలకు - పేరేం పెట్టుకుందాం – మగడా –

'అందరూ అవ్వా అంటూంటే - నన్ను ఆడదానల్లే ఎందుకు చూశావ్ ! –

'ఔనసమని ఎందుకు కవ్వించావ్ -

'నీ పడుచుదనం కేసి పాపమని జాలిపడ్డానే !

'అర్ధరాత్రిదాకా ఉంటే,–ఆ రవంతనవ్వూ నవ్వనో?–'

తీగె అల్లుకున్నట్టు అల్లుకుంది - ఆకూ అలం, నజ్జు నజ్జవుతూ మెటికలు విరిచింది - వీడు, మర్రాకుమీాది పాపడల్లే - అవ్వ రొమ్మున ఉంగా అన్నట్టు ఉన్నాడు -

దోవతప్పిన పాలికాపు - తనకు ఊపిరి సలుపనట్టు గుంజి విడదీశాడు - వీడిని బ్రతికించానని, అదిరే కేకవేశాడు_

ఆకడ, గుయ్యారంలో, మనసూ మనసూ కలుపుకుంటూన్న మనిషీ - మనిషీ తప్పా ఒలకబోసుకుంటూ వచ్చి కమ్ముకున్నారు –

'నేను రాకపోతే–పిచ్చని పీల్చేసి ఉందును!' అన్నాడు ధైర్యంగా, జబ్బ పుష్టిగా, వీడిని చూపిస్తూ –

వీడి – వాలకం, వాళ్ల కళ్ళకు, నిజంగా బ్రతికి బయట పడ్డవాడికిమల్లే ఉంది –

అవ్వ – మూటల్లే పడిఉంది.

'ఊపిరి లేదేమో ?'– అంది,– మనిషీ మనిషీలో ఆడవంపు –

వీడు, ఆ కళ్ళల్లోకి దూకినట్టు చూశాడు – అప్పటికి నవ్వాడు –

పాలికాపు, వీడినీ పిచ్చివాడన్నాడు –

పాలుపొంగించిన కొత్తకోడలు, కడవ చంక నెత్తుకు పోతూపోతూ ఆదరికి వచ్చి –

కాదు–పిచ్చివాడు కాదని ఖండితంగా వాదించింది –

'నీ కెలా తెలుసేం ?–'అని నిలవేసింది - అవతల ఆడ చూపు –

చూపుకే అర్థమయ్యేట్టు చూసింది – కోడలు – ఆ మనసు రెపరెపగా ఊగింది.

పక్కనున్న మనిషి–'ఎవడో బిచ్చగాడు !'–అన్నాడు, అర్థంలేనిమాటగా –

వీడు – వినుపించుకోకుండా – పడిఉన్న ఎముకలపోగు మీద – ఆకూ అలం పోగుచేసి, కప్పేస్తున్నాడు –

'పోయింది-పాపం !–' పాలికాపు అంటూండగానే,– పైనుంచి, పచ్చని కొమ్మ విరిగి,– మేటిమీదపడ్డది–అందరూ గచ్చకాయలల్లే దూసుకున్నారు –

వీడు, కొమ్మనానుకొని,నిద్రల్లే మేలుకు కూర్చున్నాడు– పట్టు కదలగానే,– పడగెత్తిన త్రాచులు,– అంతటా పారాడు తున్నాయి–వీడు అలాగే ఉన్నాడు –

పల్లె-పల్లే అక్కడకు వచ్చిపడ్డది- ఆ బుసలు చూసి,- ఒక్క పిట్టలేకుండా పోయింది -

అందరూ పోయిన త్రోవనే - మరి వెనకాల, వీడు పోతున్నాడు - ఆగకుండా -